

## Силабус курсу

### УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – А5.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – «Фінансова грамотність»

Рік навчання: 1

Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

### Керівник курсу

к. е. н., Дерманська Людмила Василівна

Контактна інформація [l.dermanska@wunu.edu.ua](mailto:l.dermanska@wunu.edu.ua)

### Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є моделювання конфліктних ситуацій за допомогою теорії раціонального вибору та теорії ігор. Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами інструментами теорії раціонального вибору, що застосовуються для вирішення конфліктів, а саме, моделюванням конфліктних ситуацій з метою пошуку позитивно-синергетичних результатів. Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із загальними положеннями теорії раціонального вибору та перспективами її застосування при дослідженні суспільно-економічних процесів та в теорії економічних відносин.

У результаті вивчення дисципліни «Управління конфліктами» студенти повинні вміти: моделювати конфліктні ситуації та презентувати їх у матричній чи графічній формі; знаходити точки рівноваги декількома способами та надавати рекомендації учасникам конфлікту щодо ефективних шляхів їх розв'язання; володіти моделюванням мета ігор з двома розширеннями; застосовувати інструменти теорії раціонального вибору та теорії ігор для аналізу актуальних конфліктів сьогодення.

### Структура курсу

| Год.<br>(лек. /<br>пр.) | Тема                                                | Результати навчання                                                                                                                                                                                                                             | Завдання                       |
|-------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| 4 / 2                   | Тема 1.<br>Формування<br>конфліктології<br>як науки | знати основні етапи становлення конфліктології як науки та внесок учених у її розвиток; розуміти сутність конфлікту, його причини, структуру та функції; уміти застосовувати основні положення конфліктології для аналізу конфліктних ситуацій. | усне опитування,<br>тестування |
| 4 / 2                   | Тема 2.<br>Загальна теорія<br>конфлікту             | Знати основні поняття, види, структуру та динаміку конфлікту; розуміти причини виникнення, функції та закономірності розвитку конфліктів; уміти аналізувати конфліктні ситуації та визначати основні шляхи їх конструктивного вирішення.        | усне опитування,<br>тестування |

|       |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                   |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 4 / 2 | Тема 3.<br>Онтогенез<br>конфлікту                                              | Знати основні етапи та закономірності онтогенезу конфлікту; розуміти механізми виникнення, розвитку та завершення конфлікту; уміти визначати стадію розвитку конфлікту та аналізувати особливості його перебігу.                                                                                                                             | усне<br>опитування,<br>тестування |
| 4 / 2 | Тема 4.<br>Конфлікти в<br>організації                                          | Знати основні види, причини та особливості конфліктів в організації; розуміти вплив конфліктів на діяльність організації та взаємовідносини між працівниками; уміти аналізувати організаційні конфлікти та визначати способи їх конструктивного вирішення.                                                                                   | усне<br>опитування,<br>тестування |
| 4 / 2 | Тема 5.<br>Профілактика<br>конфліктів в<br>організації                         | Знати сутність і значення запобігання та профілактики конфліктів в організації; розуміти основи безконфліктного спілкування в професійній діяльності; уміти застосовувати засоби запобігання та профілактики конфліктів у професійній взаємодії.                                                                                             | усне<br>опитування,<br>тестування |
| 4 / 2 | Тема 6.<br>Роль керівника в<br>управлінні<br>конфліктами                       | Знати роль керівника в управлінні конфліктами та основні форми управлінської поведінки у конфліктних ситуаціях; розуміти особливості діяльності керівника щодо запобігання, регулювання та вирішення конфліктів; уміти застосовувати ефективні форми управлінської поведінки у конфліктних ситуаціях.                                        | усне<br>опитування,<br>тестування |
| 4 / 2 | Тема 7.<br>Управління<br>конфліктами в<br>організації                          | Знати особливості управління конфліктами в організації та основні моделі їх вирішення, уникнення і придушення; розуміти стратегії управління конфліктами між робочими групами та керівництвом; уміти застосовувати відповідні стратегії інтервенції для конструктивного врегулювання конфліктів в організації.                               | усне<br>опитування,<br>тестування |
| 4 / 2 | Тема 8.<br>Управління<br>колективними<br>трудовими<br>спорами<br>(конфліктами) | Знати сутність, причини та види колективних трудових спорів (конфліктів), а також основні способи їх врегулювання; розуміти особливості управління колективними трудовими спорами та роль сторін у їх вирішенні; уміти застосовувати ефективні методи переговорів, посередництва та примирення для врегулювання колективних трудових спорів. | усне<br>опитування,<br>тестування |

### Літературні джерела

1. Волошин В. Г., Мустафаєва У. С. Медіації як спосіб профілактики конфліктів у сфері державного управління. Публічне управління та регіональний розвиток. 2021. № 13. С. 599-621. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr\\_2021\\_13\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr_2021_13_5)
2. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб. ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 2-ге вид., допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 191 с.
3. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб.; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. 159 с.
4. Карпенко О. О., Осипова Є. Л. Підходи щодо управління конфліктами в організації. Economic synergy. 2021. Iss. 2. С. 44-55. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/econsyn\\_2021\\_2\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/econsyn_2021_2_7)
5. Конфлікт менеджмент: довід. для керівників та консультантів Фрідріх Глазл; (пер. з нім. Н. Савченко ; за ред. Т. Білик). - Вид. 10-те, вдосконал. Bern ; Stuttgart ; Wien : Haupt ; Stuttgart : Freies Geistesleben ; Київ : АДЕФ-Україна, 2020. 527 с.
6. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці : навч. посіб. Петрінко В. С. Ужгород, 2020. 360 с.
7. Корепанова К. О. Методичні засади управління конфліктами в організації. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 292-297. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf\\_2021\\_1\\_41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_1_41)
8. Макєнко Ж. В. Механізми узгодження інтересів в умовах кризових та конфліктних ситуацій

переговорів у державному управлінні. Економіка та держава. Серія : Державне управління. 2020. № 4. - С. 27-31. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/eddu\\_2020\\_4\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/eddu_2020_4_7)

9. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія : навч.-метод. посіб. Львів : Галич-Прес, 2018. 76 с.

10. Мозговий А. А. Конфлікти в геосистемах: від спостереження до управління. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 7 : Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2020. Вип. 42. С. 218-224. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu\\_7\\_2020\\_42\\_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_7_2020_42_28)

11. Омельченко В. В. Соціальна психологія та конфліктологія : навч. посіб. ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2020 .Ч. 2. 2020. 63 с.

12. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р., 304 с.

13. Рак Ю. Конфлікти у публічному управлінні України: особливості та види. Актуальні проблеми державного управління. 2021. Вип. 1. С. 42-47. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo\\_2021\\_1\\_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2021_1_8)

14. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.

15. Сингаївська І., Лукаш Ю. Психологічна допомога при вирішенні подружніх конфліктів. Вчені записки Університету «КРОК». 2021. №1 (61). С. 251–257.

### Політика щодо оцінювання

**Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

**Політика щодо відвідування.** За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

### Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

([https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologhenya/Polozhennya\\_ruzult\\_poper\\_navch.pdf](https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologhenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf))

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

### Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

| Модуль 1                                                         |                                                                                                                                                                            | Модуль 2                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 40 %                                                             | 40 %                                                                                                                                                                       | 20%                                                                                                                |
| Поточне оцінювання                                               | Модульний контроль                                                                                                                                                         | Самостійна робота                                                                                                  |
| Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 8 темах | Модульна контрольна робота проводиться з 1-8 тем і включає: теоретичне завдання 1- макс. 30 балів; теоретичне завд. 2- макс. 30 балів; практичне завдання – макс. 40 балів | Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 2-х завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою |

## Шкала оцінювання

| За шкалою<br>Університету | За національною<br>шкалою | За шкалою ECTS                                      |
|---------------------------|---------------------------|-----------------------------------------------------|
| 90-100                    | Відмінно                  | A (відмінно)                                        |
| 85-89                     | Добре                     | B (дуже добре)                                      |
| 75-84                     |                           | C (добре)                                           |
| 65-74                     | Задовільно                | D(задовільно)                                       |
| 60-64                     |                           | E (достатньо)                                       |
| 35-59                     | Незадовільно              | FX (незадовільно з можливістю повторного складання) |
| 1-34                      |                           | F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)    |

*Оцінка за поточне опитування* визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання та захист практичних робіт:

90-100 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, необхідним для виконання теоретичних та практичних завдань, вільно та аргументовано розкриває зміст виконаних завдань, дає правильні відповіді на теоретичні питання.

75-89 балів - студент достатньо володіє навчальним матеріалом, необхідним для виконання теоретичних та практичних завдань, аргументовано розкриває зміст виконаних завдань, але допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки при розв'язуванні задач, роботи оформлено згідно вимог;

65-74 бали - студент в цілому володіє навчальним матеріалом, необхідним для виконання теоретичних та практичних завдань, викладає основний зміст виконаних завдань, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, роботи оформлено з порушеннями вимог;

60-64 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно виконує завдання та розв'язує задачі, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, роботи оформлено з порушеннями вимог;

1-59 балів - не володіє навчальним матеріалом, роботи оформлено з грубими порушеннями вимог або не представлено.

*Оцінка за самостійну роботу* визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за розроблене технічне завдання, його оформлення та обґрунтування:

90-100 балів - виконані завдання самостійної роботи повністю відповідають встановленим вимогам, містять елементи самостійного дослідження, свідчать про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75-89 балів - виконані завдання самостійної роботи в основному відповідають встановленим вимогам, свідчать про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент виявляє творчий підхід до виконання завдань, але є деякі несуттєві недопрацювання за окремими завданнями;

60-74 балів - поставлені завдання виконані на недостатньому рівні, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок при виконанні завдань, лише в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1-59 балів - завдання практично не виконані; допущені грубі помилки при вирішенні завдань, що свідчить про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

*Модульна контрольна робота* складається із 2 задач, за правильне розв'язання кожної з яких студент може отримати 50 балів.